

foto: Bart Van der Moeren

Bart Van Gyseghem

Interview

Bart Van Gyseghem kneedt fascinatie voor Blauwbaard en Jules Verne tot fantasierijke voorstellingen

“Door theater tracht ik meer wereld te ontdekken”

In ons nieuwe seizoenprogramma duikt Bart Van Gyseghem in diverse hoedanigheden op. De theatermaker is niet alleen de drijvende kracht achter KALLIMAN en het KALLIMANfestival. Tijdens WinterWarm in de Hoge Rielen presenteert hij de productie ‘Blauwbaard’ (zie p. 135). In de Houten Zaal van de Warande brengt zijn eigen collectief ‘tist! de familievoorstelling ‘Verne’ (zie p. 85).

Bart Van Gyseghem noemt zichzelf een autodidactisch theatermaker. Twee jaar geleden heeft hij bij KALLIMAN -de artistieke broedplaats voor jong theatertalent in de Warande- de fakkel overgenomen. “Ik ben gestart met het regisseren van amateurtheater en het geven van cursussen. Na een ontmoeting met Stijn Van de Wiel, een van de stichtende leden van KALLIMAN, ben ik daar begonnen als theaterdocent. Voor KALLIMAN heb ik ook al twee producties gemaakt. Nu ik er de leiding heb overgenomen, heb ik de gezond arrogante ambitie om van de atelierwerking een sterk merk te maken.”

In welke mate onderscheidt KALLIMAN zich van amateurtoneel?

“Terechte vraag. Er zijn al veel pogingen ondernomen om de kloof tussen amateurtoneel en professioneel theater te verkleinen. Bij KALLIMAN leiden vier professionele docenten wekelijks ateliergroepen voor jongeren tussen 11 en 19 jaar. Momenteel hebben we een vijftigtal actieve KALLIMANNEN, onder wie tien jongeren met een beperking van Theater Stap. Door de steun van de Warande en Stap is KALLIMAN ingebed in een professionele structuur die onze knowhow groter maakt. Als wij een productie maken, benaderen we die ook als een professioneel huis, met intensieve repetities en een professionele regisseur, scenograaf en costumière.”

“Sinds kort rekruteren we jongeren door onszelf voor te stellen in lagere scholen en gratis workshops te geven. Graag willen we KALLIMAN in de stad iets meer zichtbaar maken. We hebben ook de ambitie om onder de kerktoeren uit te geraken.”

De voorstelling waarmee KALLIMAN jaarlijks naar buiten komt, wordt komend seizoen ‘Blauwbaard’. Vertel!

“‘Blauwbaard’ maken we voor de Warande maar spelen we op locatie, in een loods in de Hoge Rielen in Kasterlee tijdens het WinterWarm-festival. In die feeëriekke sfeer past dit stuk wel. Het verhaal had ik al vele jaren in mijn schuif liggen. Blauwbaard fascineert mij, niet zozeer als de stoere man

Bart Van Gyseghem

met baard, wel als de donkere figuur die hij is. Voor mij heeft Blauwbaard de sleutel van de deur waarachter alles zit dat verborgen moet blijven. Hij houdt mensen niet gevangen maar beschermt ze eerder voor onze enge maatschappij die overloopt van regeltjes. Bij hem mag iedereen zijn fantasie de vrije loop laten. 'Blauwbaard' wordt een ruwe voorstelling met veel prettig gevaar. Die kan op een koude avond in de Hoge Rielen wat warmte brengen."

Wat mogen we verwachten van het tweedaagse KAAIMANfestival, dat traditioneel in de paasvakantie plaatsvindt?

"Op het KAAIMANfestival tonen onze jongeren wat ze in de loop van het jaar hebben gemaakt. In 2019 werken we rond een jaarthema: 'Box/Doos'. Die titel, die een link met beeldende kunst heeft, staat voor begrenzing en opgesloten zitten, maar kan ook worden geïnterpreteerd als boksen, slagen incasseren en weer opstaan. Met dat thema dagen we zowel de docenten als de jonge KAAIMANNEN uit. Hen laten we beginnen met een kartonnen doos. Vanuit wat zij daarvan maken, ontstaan ideeën en verhalen."

"Op het festival nodigen we ook ex-KAAIMANNEN uit die zijn doorgegroeid en nu een theateropleiding volgen of een eigen gezelschap zijn begonnen. Voorts roepen we KAAIMANNEN op om echt iets van zichzelf te maken. Sommigen doen dat met vrienden of vriendinnen, anderen met hun bompas. Ook die stukjes krijgen op het festival een plaats. Zo kunnen we tonen dat KAAIMAN een echte theaterbroedplaats voor jongeren is."

Met je eigen gezelschap 'tist! breng je de voorstelling Verne, aangekondigd als "een ontdekkingsreis naar de bodem in je eigen fantasie, voor kinderen en grotere mensen".

"Ik noem 'tist! geen gezelschap maar een collectief. Ik ben artistiek leider, bedenker, schrijver en theatermaker. Katrien Van Bael werkt als costumière, vormgeefster en actrice. Piet Slangen, een muzikant uit Turnhout, maakt soundscapes. Wim Bernaerts is onze vaste techniker. Met onze stukken willen we conventies over theater doorbreken. Voor 'Verne', dat we in de Houten Zaal maken en spelen, vertrekken we van een ongebruikelijke publieksopstelling. Afhankelijk van de plaats die bezoekers kiezen, krijgen ze een andere interpretatie van het verhaal. Daardoor maken we jeugdtheater wat gedurfd en brutaler."

"Voor 'Verne' werken we samen met hoofdrolspeler Jana De Kockere, een ex-KAAIMAN die momenteel een theateropleiding in Gent volgt. Centraal in het stuk staat mijn fascinatie voor Jules Verne. We willen jeugdtheater fris benaderen. Daarom onderzoeken we de mogelijkheden om een computerbedrijf rond dit hele verhaal een game te laten maken dat we tijdens de voorstelling zouden projecteren."

"Alles wat ik doe, gaat over de prikkeling van fantasie en niet in hokjes denken. Blauwbaard en Verne zijn figuren die de vrijheid mogelijk maken. Ik toon graag mensen die zich groter voordoen dan ze zijn en die kleiner reageren dan ze zelf zouden willen. Door theater te maken, tracht ik meer wereld te ontdekken."

tekst: Gunter Jacobs

www.kaaiman.org / www.tist.be